

**„Re: formáció – Kulturális kincskereső”
Komplex műveltségi vetélkedő általános iskolai korosztály részére**

A Nemzeti Alaptanterven túlmutató követelmények az 1. (online) fordulóhoz

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

TÉMAKÖR: A magyar protestantizmus irodalmi törekvései a XVI-XVII. században

Bottyán János: *Hitünk hősei*, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, valamint Kálvin Kiadó, Budapest (mindkettő többször megjelentette) című könyvének alábbi fejezetei:

A legnagyobb magyar nyomdász, Misztótfalusi Kis Miklós (1650-1702):

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/DOC160916-16092016094919.pdf

A zsoltárfordító háromszázhatvan éves útinaplója, Szenci Molnár Albert (1574—1634):

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/DOC160916-16092016094621.pdf

Aki magyarra váltja a tudományok nyelvét, Apáczai Csere János (1625-1659):

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/DOC160916-16092016094805.pdf

A Vizsolyi Biblia titka, Károli Gáspár (1529-1590):

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/DOC160916-16092016094426.pdf

TÖRTÉNELEM

TÉMAKÖR: A reformáció elterjedése Európában és Magyarországon

Rubicon Történelmi Magazin XX. évfolyam 199.szám (2009/9 szám) folyóiratból:

Hahner Péter: *A reformáció eredete* című cikkéből A reformáció nagy alakjai, 35-37. oldal

Dienes Dénes: *A reformáció Magyarországon* című cikkéből a Kronológia és a Református kasszótár, 42-43. oldal

Buzogány Dezső: *Erdély, a recepta religiók földje* című cikkéből a Kislexikon Heltai Gáspár, Dávid Ferenc, Méliusz Péter szócikkei, 50. oldal

Az érvényben lévő történelmi atlaszok

Az alábbi, interneten fellelhető összefoglalók:

<http://rakoskeresztur.lutheran.hu/honlap/gyerek-lap/reformacio-luther-marton-elete-es-munkassaga>

<http://refszatmar.eu/reformacio-roviden/>

<http://www.keresztenymagyarorszag.hu/tortenelem/egyhaztortenet/A+kereszt%E9ny+%FAjkor.+Az+egyh%E1z+helyzete+a+reform%E1ci%F3+k%FCsz%F6b%E9n/9.+r%E9sz%3A+A+reform%E1ci%F3+elterjed%E9se+Magyarorsz%E1gon>

<http://www.keresztenymagyarorszag.hu/tortenelem/egyhaztortenet/A+kereszt%E9ny+%FAjkor.+Az+egyh%E1z+helyzete+a+reform%E1ci%F3+k%FCsz%F6b%E9n/5.+r%E9sz%3A+A+reform%E1ci%F3+Sv%E1jcban>

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

TÉMAKÖR: Neves protestáns tudósok életrajza és munkássága

Neves evangélikus és református személyek életrajzai

Bél Mátyás: <http://mult-kor.hu/cikk.php?id=8890>

Vay Miklós: Bödök Zsigmond: *Nobel-díjas magyarok*, NAP Kiadó, Dunaszerdahely, 2005. című könyvének 170-171. oldala (<http://mek.oszk.hu/08400/08484/08484.pdf>)

Kőrösi Csoma Sándor: <http://csoma.mtak.hu/hu/csoma-elete.htm>

Diószegi Sámuel: <http://www.mtva.hu/en/sajto-es-fotoarchivum/5386-dioszegi-samuel-botanikus-a-magyar-rendszeres-noevenytan-megalapitoja-200-eve-halt-meg>

Hatvani István: <http://mek.oszk.hu/03600/03630/html/h/h07788.htm>

MŰVÉSZET- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET

TÉMAKÖR: Bibliai szimbólumok és jelképek

Takács Béla: *Bibliai jelképek a magyar református egyházművészetben*, Magyarországi Református Egyház Sajtóosztálya, Budapest, 1986. című könyvének alábbi részei:

Színek és számok jelentése a Bibliában

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/II.%20A%20sz%C3%ADnek%20%C3%A9s%20sz%C3%A1mok%20jelent%C3%A9se%20a%20Bibli%C3%A1ban.pdf

Állatszimbólumok

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/IV.%20C3%81llatszimb%C3%B3lumok.pdf

Növénytársaságok

http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/V.%20N%C3%B6v%C3%A9nytársaságok%20szimbólumok.pdf

ÉNEK-ZENE

TÉMAKÖR: A reformáció korszakához kötődő zenei fogalmak, memoriterek és zenetörténeti ismeretek

Zenei fogalmak meghatározása

Genfi zsoltárok: <http://www.evelet.hu/archivum/2006/30/25>

Korál: <http://www.gitarpengeto.hu/zenei-fogalmak-nem-csak-gitarosoknak>

Liturgia: <http://idegen-szavak.hu/liturgia>

Memoriter énekek 2 versszakkal (az első fordulóban csak szövegek)

Luther Márton: Erős vár a mi Istenünk: <http://enekeskonyv.lutheran.hu/enek254.htm>

Louis Bourgeois - Szent Molnár Albert: Tebened bízunk eleitől fogva:
<http://enekeskonyv.lutheran.hu/enek339.htm>

Louis Bourgeois - Szent Molnár Albert: Mint a szép híves patakra:
<http://enekeskonyv.lutheran.hu/enek076.htm>

Történeti áttekintés

Kelemen Imre: *A zene története 1750-ig*, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998 című könyvének az alábbi fejezete:

7. A reformáció zenéje, 203-208. oldal
(http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/SKMBT.pdf)

Dr. Békefy Lajos: *A wittenbergi fülemüle és a genfi zsoltározás erkölcsi ereje, A muzsika és a reformáció összefüggéseiről a zene évében*
(<http://bekefy.agnusradio.ro/2012/03/wittenbergi-fulemule-es-genfi.html>)

HITTAN ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET

TÉMAKÖR: Luther Márton élete és munkássága

Virág Jenő: *Dr. Luther Márton önmagáról*, Ordass Lajos Baráti Kör, 1991. című könyvének alábbi fejezetei (<http://mek.oszk.hu/02500/02567/html/>):

Dr. Luther Márton előszava

Szülők, ifjúkor

Az egyetemen

Első évek a kolostorban

A teológia doktora

Az igaz ember hitből él

A 95 tétel

Az átokbulla

A wormsi birodalmi gyűlés

Wartburgban

A házasság

Reformátori munkálkodás. Családi élet

Hazatérés

A verseny témáját a megadott fejezeteken belül három csillaggal elválasztott második részek adják, ahol Luther önmagáról ír. A megadott fejezetek első részeire, a Lutherről írt kommentárookra, nincs szükség.

ÁLTALÁNOS SZAKIRODALOM

Faggyas Sándor-Korányi András: *500 éve reformáció*, PRÚSZ, 2015.

(http://rpi.reformatus.hu/sites/default/files/file_upload/Reformacio_500_small.pdf)

A téma ismeretét elmélyítő képek az Internet segítségével:

Korabeli festmények az alábbi személyekről: Luther Márton (*ifjúkorban / szerzetesként / György lovag / Luther időskori képe*); Luther szülei; Staupitz; Bora Katalin; Melanchthon; Bölcs Frigyes; X. Leó pápa

Mai fotók az alábbi helyszínekről: Wittenbergi vártemplom; Luther háza Wittenbergben; Wartburg vára; Luther dolgozószobája Wartburgban; az erfurti ágostonos kolostor; a Luther-ház Eisenachban